

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2001

Vyhlásené: 21.09.2001

Časová verzia predpisu účinná od: 21.09.2001

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

373

OZNÁMENIE

Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky

Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky oznamuje, že 29. apríla 1957 bol členským štátom Rady Európy v Štrasburgu otvorený na podpis Európsky dohovor o mierovom riešení sporov. V mene Slovenskej republiky bol dohovor podpísaný 12. januára 2001 v Štrasburgu. Národná rada Slovenskej republiky vyslovila s dohovorom súhlas uznesením č. 1313 z 27. marca 2001 a prezident Slovenskej republiky ho ratifikoval 11. apríla 2001. Ratifikačná listina bola uložená u generálneho tajomníka Rady Európy, depozitára dohovoru, 7. mája 2001. Dohovor nadobudol platnosť 30. apríla 1958 na základe článku 41 ods. 2 a pre Slovenskú republiku nadobudol platnosť 7. mája 2001 na základe článku 41 ods. 3. Slovenská republika pri podpise dohovoru urobila nasledujúce vyhlásenie podľa článku 34 ods. 1 písm. a) dohovoru, ktoré potvrdila pri uložení ratifikačnej listiny: „V súlade s ustanovením článku 34 ods. 1 písm. a) dohovoru Slovenská republika nebude viazaná kapitolou III týkajúcou sa rozhodcovského konania.“

EURÓPSKY DOHOVOR o mierovom riešení sporov

Preambula

Signatárske vlády, členovia Rady Európy,

berúc do úvahy, že cieľ Rady Európy je dosiahnuť väčšiu jednotu medzi jej členmi,

presvedčené, že upevnenie mieru založeného na spravodlivosti je životným záujmom na zachovanie ľudskej spoločnosti a civilizácie,

rozhodnuté riešiť spory, ktoré môžu vzniknúť medzi nimi, mierovými prostriedkami,

dohodli sa takto:

**KAPITOLA I
SÚDNE VYSPORIADANIE****Článok 1**

Vysoké zmluvné strany predložia všetky medzinárodnoprávne spory, ktoré môžu vzniknúť medzi nimi, na rozhodnutie Medzinárodnému súdnemu dvoru; tieto spory sa týkajú najmä

- a) výkladu zmluvy,
- b) akejkoľvek otázky medzinárodného práva,
- c) existencie akejkoľvek skutočnosti, ktorá môže zakladať porušenie medzinárodného záväzku,
- d) povahy alebo rozsahu nápravy porušenia medzinárodného záväzku.

Článok 2

1. Ustanovenia článku 1 sa nedotýkajú záväzkov, ktorými Vysoké zmluvné strany prijali alebo môžu prijať jurisdikciu Medzinárodného súdneho dvora pri riešení iných sporov, ako sú uvedené v článku 1.
2. Strany v spore sa môžu pred súdnym vysporiadaním dohodnúť na zmierovacom konaní.

Článok 3

Vysoké zmluvné strany, ktoré nie sú stranami Štatútu Medzinárodného súdneho dvora, prijímú nevyhnutné opatrenia potrebné na prístup k tomuto štatútu.

**KAPITOLA II
ZMIEROVACIE KONANIE****Článok 4**

1. Vysoké zmluvné strany predložia na zmierovacie konanie všetky spory, ktoré môžu vzniknúť medzi nimi a ktoré nespádajú do pôsobnosti článku 1.
2. Strany v spore, ktorý spadá do pôsobnosti tohto článku, sa však môžu dohodnúť, že predložia spor rozhodcovskému tribunálu bez predchádzajúceho zmierovacieho konania.

Článok 5

V prípade vzniku sporu v rozsahu článku 4 bude vzniknutý spor predložený stálej zmierovacej komisii príslušnej vo veci, ktorá bola už skôr zriadená príslušnými stranami. Ak sa strany dohodnú, že sa neobrátia na túto komisiu, alebo v prípade, ak takáto komisia neexistuje, spor bude predložený osobitnej zmierovacej komisii, ktorú strany vytvoria v lehote troch mesiacov od predloženia žiadosti v tejto veci jednou stranou druhej strane.

Článok 6

Ak sa príslušné strany nedohodnú inak, osobitná zmierovacia komisia bude zostavená takto:

Komisia má päť členov. Každá strana vymenuje jedného člena komisie, ktorý môže byť jej občanom. Ďalší traja členovia komisie vrátane predsedu sa určujú po vzájomnej dohode z občanov tretích štátov. Títo traja členovia komisie musia byť občanmi rozdielnych štátov, nesmú mať obvyklý pobyt na území strán a nesmú byť v ich službách.

Článok 7

Ak sa spoločné vymenovanie členov komisie neuskutoční v lehote podľa článku 5, úloha vykonať nevyhnutné vymenovanie patrí vláde tretieho štátu vybranej po vzájomnej dohode strán a v prípade, ak sa na tom strany v lehote troch mesiacov nedohodnú, predsedovi Medzinárodného súdneho dvora. V prípade, že predseda Medzinárodného súdneho dvora je občanom jednej zo strán v spore, patrí táto úloha podpredsedovi dvora alebo ďalšiemu služobne najstaršiemu sudcovi dvora, ktorý nie je občanom strán.

Článok 8

Uvoľnené miesta, ktoré môžu vzniknúť v dôsledku úmrtia, odstúpenia, alebo z akéhokoľvek iného dôvodu, sa obsadia v čo najkratšej lehote spôsobom stanoveným pre vymenovania.

Článok 9

1. Spory sa predkladajú osobitnej zmierovacej komisii prostredníctvom spoločnej žiadosti strán adresovanej predsedovi komisie, alebo ak nedôjde k dohode strán, prostredníctvom žiadosti ktorejkoľvek strany.
2. Žiadosť obsahuje po celkovom zhrnutí podstaty sporu výzvu, aby komisia prijala všetky nevyhnutné opatrenia s cieľom dospieť k mimosúdneho riešeniu.
3. Ak žiadosť predloží len jedna zo strán, musí o nej bez meškania informovať druhú stranu.

Článok 10

1. Ak sa strany nedohodnú inak, bude osobitná zmierovacia komisia zasadať v sídle Rady Európy alebo na inom mieste určenom predsedom komisie.
2. Komisia môže kedykoľvek požiadať generálneho tajomníka Rady Európy o poskytnutie pomoci.

Článok 11

Činnosť osobitnej zmierovacej komisie je verejná, iba ak o tom rozhodne komisia so súhlasom strán.

Článok 12

1. Ak sa strany nedohodnú inak, osobitná zmierovacia komisia stanoví svoj procesný postup, ktorý v každom prípade musí zabezpečiť, aby boli obe strany vypočuté. Vo vzťahu k vyšetrovaniu, podľa ustanovení tohto dohovoru, komisia, pokiaľ jednomyselne nerozhodne inak, postupuje v súlade s ustanoveniami III. časti Haagskeho dohovoru o pokojnom riešení medzinárodných sporov z 18. októbra 1907.
2. Strany sú pred zmierovacou komisiou zastúpené agentmi, ktorí konajú ako sprostredkovatelia medzi stranami a komisiou; stranám môžu pomáhať poradcovia a experti vymenovaní na tento účel a strany môžu požadovať, aby boli vypočuté všetky osoby, ktorých svedectvo považujú za potrebné.
3. Komisia je oprávnená požadovať ústne vysvetlenie od agentov, poradcov a expertov oboch strán a taktiež od všetkých osôb, ktoré bude považovať za potrebné predvolať, so súhlasom ich vlád.

Článok 13

Ak sa strany nedohodnú inak, osobitná zmierovacia komisia prijíma rozhodnutia väčšinou hlasov a s výnimkou procedurálnych otázok sú jej rozhodnutia platné len v prípade účasti všetkých jej členov.

Článok 14

Strany uľahčia činnosť osobitnej zmierovacej komisie, najmä jej poskytnú v čo najširšom možnom rozsahu všetky relevantné dokumenty a informácie. Strany využijú dostupné prostriedky, aby umožnili komisii konať na svojom území a v súlade s ich právnym poriadkom predvolávať a vypočúvať svedkov alebo expertov, ako aj uskutočniť ohliadku miesta.

Článok 15

1. Úlohou osobitnej zmierovacej komisie je objasniť sporné otázky, na tento účel vyšetrovaním alebo inak zhromaždiť všetky potrebné informácie a usilovať sa priviesť strany k dohode. Po preskúmaní prípadu môže stranám oznámiť podmienky riešenia, ktoré sa javí ako schodné, a stanoviť im lehotu na vyjadrenie.
2. Komisia na záver svojej činnosti vypracuje zápisnicu, ktorá podľa okolností prípadu obsahuje vyjadrenie, že strany dospeli k dohode, a ak je to potrebné, aj podmienky dohody, prípadne vyjadrenie, že nebolo možné dosiahnuť zmierenie. V zápisnici sa neuvedie, či rozhodnutia komisie boli prijaté jednomyselne alebo väčšinou hlasov.
3. Ak sa strany nedohodnú inak, činnosť komisie sa skončí v lehote šiestich mesiacov odo dňa, keď bol komisii spor predložený.

Článok 16

Zápisnica komisie bude bez meškania doručená stranám. Môže byť zverejnená iba so súhlasom strán.

Článok 17

1. Počas činnosti komisie každý jej člen poberá odmenu, ktorej výška bude stanovená dohodou strán, pričom každá strana sa na nej bude podieľať rovnakým dielom.
2. Všeobecné výdavky spojené s činnosťou komisie budú rozdelené rovnakým spôsobom.

Článok 18

V prípade zmiešaných sporov, ktoré obsahujú otázky, ktoré je vhodné riešiť zmierovacím konaním, ako aj ďalšie otázky, ktoré je vhodné riešiť súdnym konaním, každá strana v spore má právo trvať na tom, aby zmierovaciemu konaniu predchádzalo súdne vysporiadanie právnych otázok.

KAPITOLA III ROZHODCOVSKÉ KONANIE

Článok 19

Vysoké zmluvné strany predložia na rozhodcovské konanie všetky spory, ktoré môžu vzniknúť medzi nimi, s výnimkou sporov uvedených v článku 1, a ktoré neboli urovnané v zmierovacom konaní, a to preto, že sa strany dohodli nepredložiť spor najskôr na zmierovacie konanie alebo že zmierovacie konanie bolo neúspešné.

Článok 20

1. Strana požadujúca, aby sa uskutočnilo rozhodcovské konanie, oboznámi druhú stranu s nárokom, ktorý má v úmysle predložiť v rámci rozhodcovského konania, so skutočnosťami, na ktorých je nárok založený, a s menom rozhodcu, ktorého vymenovala.

2. Ak sa strany v spore nedohodnú inak, rozhodcovský tribunál je zložený takto:

Rozhodcovský tribunál sa skladá z piatich členov. Každá strana vymenuje jedného člena, ktorý môže byť jej občanom. Ďalší traja rozhodcovia vrátane predsedu sa určujú po vzájomnej dohode z občanov tretích štátov. Títo rozhodcovia musia byť občanmi rozdielnych štátov, nesmú mať obvyklý pobyt na území strán a nesmú byť v ich službách.

Článok 21

Ak sa vymenovanie členov rozhodcovského tribunálu neuskutoční v lehote troch mesiacov potom, ako jedna strana požiadala druhú stranu o vytvorenie rozhodcovského tribunálu, úloha vykonať nevyhnutné vymenovania patrí vláde tretieho štátu vybranej po vzájomnej dohode strán a v prípade, že sa strany nedohodnú v lehote troch mesiacov, predsedovi Medzinárodného súdneho dvora. V prípade, že predseda Medzinárodného súdneho dvora je občanom jednej zo strán v spore, táto úloha patrí podpredsedovi dvora alebo ďalšiemu služobne najstaršiemu sudcovi dvora, ktorý nie je občanom strán.

Článok 22

Uvoľnené miesta, ktoré môžu vzniknúť v dôsledku úmrtia, odstúpenia alebo z akéhokoľvek iného dôvodu, sa obsadia v čo najkratšej lehote spôsobom stanoveným pre vymenovania.

Článok 23

Strany uzavru osobitnú dohodu určujúcu predmet sporu a podrobnosti konania.

Článok 24

Ak osobitná dohoda neobsahuje náležitosti uvedené v článku 23, uplatňujú sa, pokiaľ je to možné, ustanovenia IV. časti Haagskeho dohovoru o pokojnom riešení medzinárodných sporov z 18. októbra 1907.

Článok 25

Ak v lehote troch mesiacov odo dňa vytvorenia rozhodcovského tribunálu nebude uzavretá osobitná dohoda, spor môže byť predložený tribunálu na základe žiadosti jednej zo strán.

Článok 26

Ak osobitná dohoda neobsahuje zodpovedajúce ustanovenia alebo ak osobitná dohoda nebola uzavretá, tribunál rozhodne „ex aequo et bono“, pridržiavajúc sa všeobecných princípov medzinárodného práva, rešpektujúc zmluvné záväzky a konečné rozhodnutia medzinárodných tribunálov, ktoré sú pre strany záväzné.

KAPITOLA IV VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 27

Ustanovenia tohto dohovoru sa nepoužijú na spory

- a) týkajúce sa skutočností alebo okolností pred nadobudnutím platnosti tohto dohovoru medzi stranami v spore,
- b) o otázkach, ktoré podľa medzinárodného práva patria výlučne do vnútroštátnej jurisdikcie štátov.

Článok 28

1. Ustanovenia tohto dohovoru sa nepoužijú na spory, pri ktorých sa strany dohodli alebo sa môžu dohodnúť, že predložia spor na vyriešenie v rámci iného mierového urovnacieho konania. Vo vzťahu k sporom, ktoré spadajú do pôsobnosti článku 1, sa však Vysoké zmluvné strany vzdajú dovolávania sa takých dohôd uzavretých medzi nimi, ktoré neupravujú konanie vedúce k záväznému rozhodnutiu.
2. Tento dohovor sa v žiadnom prípade nedotýka vykonávania ustanovení Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaného 4. novembra 1950, alebo Dodatkového protokolu k tomuto dohovoru, podpísaného 20. marca 1952.

Článok 29

1. V prípade sporov, ktorých predmet v súlade s vnútroštátnym právom jednej zo strán patrí do právomoci jej súdnych alebo správnych orgánov, môže táto strana vzniesť námietku proti tomu, aby sa v spore konalo podľa ktoréhokoľvek z postupov upravených týmto dohovorom, pokiaľ príslušný orgán v primeranej lehote nevydá konečné rozhodnutie.
2. Ak bolo vydané konečné rozhodnutie podľa vnútroštátneho práva príslušného štátu, nemožno postupovať v súlade s akýmkoľvek konaním v zmysle tohto dohovoru po uplynutí lehoty piatich rokov odo dňa tohto rozhodnutia.

Článok 30

Ak by bol výkon súdneho rozhodnutia alebo rozhodcovského nálezu v rozpore s rozhodnutím alebo opatrením vydaným súdom alebo iným orgánom jednej zo strán v spore a ak vnútroštátne právo tejto strany neumožňuje alebo iba čiastočne umožňuje zrušenie následkov tohto rozhodnutia alebo opatrenia, dvor alebo rozhodcovský tribunál, ak je to nevyhnutné, poskytne dotknutej strane uspokojivé zadosťučinenie.

Článok 31

1. Vo všetkých prípadoch, keď je spor predmetom rozhodcovského alebo súdneho konania, a najmä vtedy, keď rozdielne postoje strán vyplývajú z činu už vykonaného alebo ktorý bude vykonaný, Medzinárodný súdny dvor, konajúc podľa článku 41 svojho štatútu, alebo rozhodcovský tribunál určí v najkratšej možnej lehote predbežné opatrenia, ktoré treba prijať. Strany v spore sú povinné tieto opatrenia akceptovať.
2. Ak je spor predložený zmierovacej komisii, môže odporučiť stranám prijať také predbežné opatrenia, aké považuje za vhodné.
3. Strany sa zdržia všetkých opatrení, ktoré by pravdepodobne mohli negatívne ovplyvniť výkon súdneho alebo rozhodcovského rozhodnutia alebo navrhnuté dohody zmierovacej komisie a vo všeobecnosti sa zdržia akéhokoľvek konania, ktoré by mohlo zhoršiť alebo rozšíriť spor.

Článok 32

1. Tento dohovor sa bude vykonávať medzi stranami aj v prípade, keď tretí štát, ktorý buď je, alebo nie je stranou tohto dohovoru, má záujem na spore.
2. V zmierovacom konaní sa strany môžu dohodnúť, že prizvú takýto tretí štát, aby vstúpil do konania.

Článok 33

1. Ak v súdnom alebo rozhodcovskom konaní má tretí štát názor, že spor sa týka jeho legitímnych záujmov, môže sa obrátiť na Medzinárodný súdny dvor alebo rozhodcovský tribunál so žiadosťou o vstup do konania ako tretia strana.
2. O tejto žiadosti rozhoduje dvor alebo tribunál.

Článok 34

1. Každá Vysoká zmluvná strana môže pri uložení ratifikačných listín vyhlásiť, že nebude viazaná

- a) kapitolou III týkajúcou sa rozhodcovského konania alebo
  - b) kapitolami II a III týkajúcimi sa zmierovacieho konania a rozhodcovského konania.
2. Vysoká zmluvná strana sa môže dovolávať len tých ustanovení tohto dohovoru, ktorými je viazaná.

Článok 35

1. Vysoké zmluvné strany môžu urobiť iba výhrady, ktoré vylučujú použitie tohto dohovoru na spory týkajúce sa určitých prípadov alebo jasne určeného predmetu, ako je napríklad územný status alebo spory presne definovaných kategórií. Ak jedna z Vysokých zmluvných strán urobila výhradu, ostatné strany môžu uplatniť rovnakú výhradu vo vzťahu k tejto strane.
2. Predpokladá sa, pokiaľ nie je výslovne uvedené inak, že sa nijaká výhrada, ktorá bola urobená, nevzťahuje na zmierovacie konanie.
3. S výnimkou prípadu podľa odseku 4 tohto článku všetky výhrady musia byť urobené v čase uloženia ratifikačných listín k tomuto dohovoru.
4. Ak Vysoká zmluvná strana prijíma obligatórnu jurisdikciu Medzinárodného súdneho dvora podľa článku 36 ods. 2 jeho štatútu s výhradami alebo ak mení tieto výhrady, môže jednoduchým vyhlásením, v súlade s ustanoveniami odsekov 1 a 2 tohto článku urobiť rovnaké výhrady k tomuto dohovoru. Tieto výhrady nezavádzajú príslušnú Vysokú zmluvnú stranu záväzkov vyplývajúcich z tohto dohovoru vo vzťahu k sporom týkajúcim sa skutočností alebo okolností pred dňom urobenia výhrad. Tieto spory sa však podriadia príslušnému konaniu podľa podmienok tohto dohovoru v lehote jedného roka od uvedeného dňa.

Článok 36

Strana, ktorá je viazaná len časťou tohto dohovoru alebo ktorá urobila výhrady, môže kedykoľvek jednoduchým vyhlásením rozšíriť rozsah svojich záväzkov alebo odvolať všetky výhrady alebo len ich časť.

Článok 37

Vyhlásenia podľa článku 35 ods. 4 a článku 36 budú zaslané generálnemu tajomníkovi Rady Európy, ktorý zašle kópie ostatným Vysokým zmluvným stranám.

Článok 38

1. Spory týkajúce sa výkladu alebo vykonávania tohto dohovoru vrátane tých, ktoré sa týkajú klasifikácie sporov a rozsahu výhrad, budú predložené Medzinárodnému súdному dvoru. Námietať týkajúca sa záväzku Vysokéj zmluvnej strany predložiť príslušný spor na rozhodcovské konanie však môže byť predložená dvoru len v lehote troch mesiacov potom, čo jedna strana oznámila druhej strane úmysel obrátiť sa na rozhodcovské konanie. Každá takáto námietka urobená po uplynutí tejto lehoty bude predložená na rozhodnutie rozhodcovskému tribunálu. Rozhodnutie dvora bude záväzné pre orgán, ktorý sa sporom zaoberá.
2. Predloženie spornej veci Medzinárodnému súdnému dvoru podľa predchádzajúceho ustanovenia má za následok prerušenie príslušného zmierovacieho alebo rozhodcovského konania až do vyhlásenia rozhodnutia dvora.

Článok 39

1. Každá Vysoká zmluvná strana sa podriadi rozhodnutiu Medzinárodného súdneho dvora alebo nálezu rozhodcovského tribunálu v každom spore, ktorého je stranou.
2. Ak si jedna zo strán v spore nesplní záväzky z rozhodnutia Medzinárodného súdneho dvora alebo z nálezu rozhodcovského tribunálu, druhá strana v spore sa môže odvolať na Výbor ministrov Rady Európy. Ak to Výbor ministrov Rady Európy považuje za nevyhnutné, môže

dvojtretinovou väčšinou zástupcov oprávnených zasadať vo výbore prijať odporúčania s cieľom zabezpečiť splnenie tohto rozhodnutia alebo nálezu.

Článok 40

1. Vysoká zmluvná strana môže tento dohovor vypovedať až po uplynutí lehoty piatich rokov odo dňa nadobudnutia platnosti tohto dohovoru pre túto stranu so šesťmesačnou výpovednou lehotou, ktorá začína plynúť od doručenia oznámenia generálnemu tajomníkovi Rady Európy; ten oznámi túto skutočnosť ostatným zmluvným stranám.
2. Výpoveď nezavaruje príslušnú Vysokú zmluvnú stranu záväzkov vyplývajúcich z tohto dohovoru vo vzťahu k sporom týkajúcim sa skutočností alebo okolností pred dňom oznámenia podľa predchádzajúceho odseku. Tieto spory sa však podriadia príslušnému konaniu podľa podmienok tohto dohovoru v lehote jedného roka od tohto dňa.
3. Každá Vysoká zmluvná strana, ktorej zanikne členstvo v Rade Európy, prestáva byť za tých istých podmienok zmluvnou stranou tohto dohovoru v lehote jedného roka od tohto dňa.

Článok 41

1. Tento dohovor je otvorený na podpis členom Rady Európy. Dohovor podlieha ratifikácii. Ratifikačné listiny budú uložené u generálneho tajomníka Rady Európy.
2. Tento dohovor nadobudne platnosť dňom uloženia druhej ratifikačnej listiny.
3. Pre každého signatára, ktorý ratifikuje tento dohovor neskôr, nadobudne platnosť dňom uloženia jeho ratifikačnej listiny.
4. Generálny tajomník Rady Európy oznámi všetkým členom Rady Európy nadobudnutie platnosti dohovoru, ktoré Vysoké zmluvné strany ho ratifikovali, a každé neskoršie uloženie ratifikačných listín.

Na dôkaz toho podpísaní, riadne na to splnomocnení, podpísali tento dohovor.

Dané v Štrasburgu 29. apríla 1957 v jednom vyhotovení, v anglickom a vo francúzskom jazyku, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť. Toto vyhotovenie bude uložené v archíve Rady Európy. Generálny tajomník zašle overené kópie každému signatárovi.

Príloha
k č. 373/2001 Z. z.

EUROPEAN CONVENTION for the Peaceful Settlement of Disputes

Preamble

The governments signatory hereto, being members of the Council of Europe,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its members;

Convinced that the pursuit of peace based upon justice is vital for the preservation of human society and civilisation;

Resolved to settle by peaceful means any disputes which may arise between them,

Have agreed as follows:

CHAPTER I JUDICIAL SETTLEMENT

Article 1

The High Contracting Parties shall submit to the judgement of the International Court of Justice all international legal disputes which may arise between them including, in particular, those concerning:

- a) the interpretation of a treaty;
- b) any question of international law;
- c) the existence of any fact which, if established, would constitute a breach of an international obligation;
- d) the nature or extent of the reparation to be made for the breach of an international obligation.

Article 2

1. The provisions of Article 1 shall not affect undertakings by which the High Contracting Parties have accepted or may accept the jurisdiction of the International Court of Justice for the settlement of disputes other than those mentioned in Article 1.

2. The parties to a dispute may agree to resort to the procedure of conciliation before that of judicial settlement.

Article 3

The High Contracting Parties which are not parties to the Statute of the International Court of Justice shall carry out the measures necessary to enable them to have access thereto.

CHAPTER II CONCILIATION

Article 4

1. The High Contracting Parties shall submit to conciliation all disputes which may arise between them, other than disputes falling within the scope of Article 1.

2. Nevertheless, the parties to a dispute falling within the scope of this article may agree to submit it to an arbitral tribunal without prior recourse to the procedure of conciliation.

Article 5

When a dispute arises which falls within the scope of Article 4, it shall be referred to a Permanent Conciliation Commission competent in the matter, previously set up by the parties concerned. If the parties agree not to have recourse to that Commission, or if there is no such Commission, the dispute shall be referred to a special Conciliation Commission, which shall be set up by the parties within a period of three months from the date on which a request to that effect is made by one of the parties to the other party.

Article 6

In the absence of agreement to the contrary between the parties concerned, the Special Conciliation Commission shall be constituted as follows:

The Commission shall be composed of five members. The parties shall each nominate one Commissioner, who may be chosen from among their respective nationals. The three other Commissioners, including the President, shall be chosen by agreement from among the nationals of third States. These three Commissioners shall be of different nationalities and shall not be habitually resident in the territory nor be in the service of the parties.

Article 7

If the nomination of the Commissioners to be designated jointly is not made within the period provided for in Article 5, the task of making the

necessary nominations shall be entrusted to the government of a third State, chosen by agreement between the parties, or, failing such agreement being reached within three months, to the President of the International Court of Justice. Should the latter be a national of one of the parties to the dispute, this task shall be entrusted to the Vice-President of the Court or to the next senior judge of the Court who is not a national of the parties.

Article 8

Vacancies which may occur as a result of death, resignation or any other cause shall be filled within the shortest possible time in the manner fixed for the nominations.

Article 9

1. Disputes shall be brought before the Special Conciliation Commission by means of an application addressed to the President by the two parties acting in agreement or, in default thereof, by one or other of the parties.

2. The application, after giving a summary account of the subject of the dispute, shall contain the invitation to the Commission to take all necessary measures with a view to arriving at an amicable solution.

3. If the application emanates from only one of the parties, the other party shall, without delay, be notified of it by that party.

Article 10

1. In the absence of agreement to the contrary between the parties, the Special Conciliation Commission shall meet at the seat of the Council of Europe or at some other place selected by its President.

2. The Commission may at all times request the Secretary General of the Council of Europe to afford it his assistance.

Article 11

The work of the Special Conciliation Commission shall not be conducted in public unless the Commission with the consent of the parties so decides.

Article 12

1. In the absence of agreement to the contrary between the parties, the Special Conciliation Commission shall lay down its own procedure, which in any case must provide for both parties being heard. In regard to enquiries, subject to the provisions of this Convention, the Commission, unless it decides unanimously to the contrary, shall act in accordance with the provisions of Part III of The Hague Convention for the Pacific Settlement of International Disputes of 18th October 1907.

2. The parties shall be represented before the Conciliation Commission by agents whose duty shall be to act as intermediaries between them and the Commission; they may be assisted by counsels and experts appointed by them for that purpose and may request that all persons whose evidence appears to them desirable shall be heard.

3. The Commission shall be entitled to request oral explanations from the agents, counsels and experts of both parties, as well as from all persons it may think desirable to summon with the consent of their governments.

Article 13

In the absence of agreement to the contrary between the parties, the decisions of the Special Conciliation Commission shall be taken by a majority vote and, except in relation to questions of procedure, decisions of the Commission shall be valid only if all its members are present.

Article 14

The parties shall facilitate the work of the Special Conciliation Commission and, in particular, shall supply it to the greatest possible extent with all relevant documents and information. They shall use the means at their disposal to allow it to proceed in their territory, and in accordance with their law, to the summoning and hearing of witnesses or experts and to visit the localities in question.

Article 15

1. The task of the Special Conciliation Commission shall be to elucidate the questions in dispute, to collect with that object all necessary information by means of enquiry or otherwise, and to endeavour to bring the parties to an agreement. It may, after the case has been examined, inform the parties of the terms of settlement which seem suitable to it and lay down the period within which they are to make their decision.

2. At the close of its proceedings, the Commission shall draw up a process-verbal stating, as the case may be, either that the parties have come to an agreement and, if need arises, the terms of the agreement, or that it has been impossible to effect a settlement. No mention shall be made in the process-verbal of whether the Commission's decisions were taken unanimously or by a majority vote.

3. The proceedings of the Commission shall, unless the parties otherwise agree, be terminated within six months from the date on which the Commission shall have been given cognisance of the dispute.

Article 16

The Commission's process-verbal shall be communicated without delay to the parties. It shall only be published with their consent.

Article 17

1. During the proceedings of the Commission, each of the Commissioners shall receive emoluments, the amount of which shall be fixed by agreement between the parties, each of which shall contribute an equal share.

2. The general expenses arising out of the working of the Commission shall be divided in the same manner.

Article 18

In the case of a mixed dispute involving both questions for which conciliation is appropriate and other questions for which judicial settlement is appropriate, any party to the dispute shall have the right to insist that the judicial settlement of the legal questions shall precede conciliation.

CHAPTER III
ARBITRATION

Article 19

The High Contracting Parties shall submit to arbitration all disputes which may arise between them other than those mentioned in Article 1 and which have not been settled by conciliation, either because the parties have agreed not to have prior recourse to it or because conciliation has failed.

Article 20

1. The party requesting arbitration shall inform the other party of the claim which it intends to submit to arbitration, of the grounds on which such claim is based and of the name of the arbitrator whom it has nominated.

2. In the absence of agreement to the contrary between the parties concerned, the Arbitral Tribunal shall be constituted as follows:

The Arbitral Tribunal shall consist of five members. The parties shall each nominate one member, who may be chosen from among their respective nationals.

The other three arbitrators, including the President, shall be chosen by agreement from among the nationals of third States. They shall be of different nationalities and shall not be habitually resident in the territory nor be in the service of the parties.

Article 21

If the nomination of the members of the Arbitral Tribunal is not made within a period of three months from the date on which one of the parties requested the other party to constitute an Arbitral Tribunal, the task of making the necessary nominations shall be entrusted to the government of a third State, chosen by agreement between the parties, or, failing

agreement within three months, to the President of the International Court of Justice. Should the latter be a national of one of the parties to the dispute, this task shall be entrusted to the Vice-President of the Court, or to the next senior judge of the Court who is not a national of the parties.

Article 22

Vacancies which may occur as a result of death, resignation or any other cause shall be filled within the shortest possible time in the manner fixed for the nomination.

Article 23

The parties shall draw up a special agreement determining the subject of the dispute and the details of procedure.

Article 24

In the absence of sufficient particulars in the special agreement regarding the matters referred to in Article 23, the provisions of Part IV of The Hague Convention of 18th October 1907 for the Pacific Settlement of International Disputes shall apply so far as possible.

Article 25

Failing the conclusion of a special agreement within a period of three months from the date on which the Arbitral Tribunal was constituted, the dispute may be brought before the Tribunal upon application by one or other party.

Article 26

If nothing is laid down in the special agreement or no special agreement has been made, the Tribunal shall decide *ex aequo et bono*, having regard to the general principles of international law, while respecting the contractual obligations and the final decisions of international tribunals which are binding on the parties.

CHAPTER IV
GENERAL PROVISIONS

Article 27

The provisions of this Convention shall not apply to:

- disputes relating to facts or situations prior to the entry into force of this Convention as between the parties to the dispute;
- disputes concerning questions which by international law are solely within the domestic jurisdiction of States.

Article 28

1. The provisions of this Convention shall not apply

to disputes which the parties have agreed or may agree to submit to another procedure of peaceful settlement. Nevertheless, in respect of disputes falling within the scope of Article 1, the High Contracting Parties shall refrain from invoking as between themselves agreements which do not provide for a procedure entailing binding decisions.

2. This Convention shall in no way affect the application of the provisions of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms signed on 4th November 1950, or of the Protocol thereto signed on 20th March 1952.

Article 29

1. In the case of a dispute the subject of which, according to the municipal law of one of the parties, falls within the competence of its judicial or administrative authorities, the party in question may object to the dispute being submitted for settlement by any of the procedures laid down in this Convention until a decision with final effect has been pronounced, within a reasonable time, by the competent authority.

2. If a decision with final effect has been pronounced in the State concerned, it will no longer be possible to resort to any of the procedures laid down in this Convention after the expiration of a period of five years from the date of the aforementioned decision.

Article 30

If the execution of a judicial sentence or arbitral award would conflict with a judgment or measure enjoined by a court of law or other authority of one of the parties to the dispute, and if the municipal law of that party does not permit or only partially permits the consequences of the judgment or measure in question to be annulled, the Court or the Arbitral Tribunal shall, if necessary, grant the injured party equitable satisfaction.

Article 31

1. In all cases where a dispute forms the subject of arbitration or judicial proceedings, and particularly if the question on which the parties differ arises out of acts already committed or on the point of being committed, the International Court of Justice, acting in accordance with Article 41 of its Statute, or the Arbitral Tribunal, shall lay down within the shortest possible time the provisional measures to be adopted. The parties to the dispute shall be bound to accept such measures.

2. If the dispute is brought before a Conciliation Commission the latter may recommend to the parties the adoption of such provisional measures as it considers suitable.

3. The parties shall abstain from all measures likely to react prejudicially upon the execution of the judicial or arbitral decision or upon the arrangements proposed by the Conciliation Commission and, in

general, shall abstain from any sort of action whatsoever which may aggravate or extend the dispute.

Article 32

1. This Convention shall remain applicable as between the Parties thereto, even though a third State, whether a Party to the Convention or not, has an interest in the dispute.

2. In the procedure of conciliation the parties may agree to invite such a third State to intervene.

Article 33

1. In judicial or arbitral procedure, if a third State should consider that its legitimate interests are involved, it may submit to the International Court of Justice or to the Arbitral Tribunal a request to intervene as a third party.

2. It will be for the Court or the Tribunal to decide upon this request.

Article 34

1. On depositing its instrument of ratification, any one of the High Contracting Parties may declare that it will not be bound by:

- a) Chapter III relating to arbitration; or
- b) Chapters II and III relating to conciliation and arbitration.

2. A High Contracting Party may only benefit from those provisions of this Convention by which it is itself bound.

Article 35

1. The High Contracting Parties may only make reservations which exclude from the application of this Convention disputes concerning particular cases or clearly specified subject matters, such as territorial status, or disputes falling within clearly defined categories. If one of the High Contracting Parties has made a reservation, the other Parties may enforce the same reservation in regard to that Party.

2. Any reservation made shall, unless otherwise expressly stated, be deemed not to apply to the procedure of conciliation.

3. Except as provided in paragraph 4 of this article, any reservations must be made at the time of depositing instruments of ratification of the Convention.

4. If a High Contracting Party accepts the compulsory jurisdiction of the International Court of Justice under paragraph 2 of Article 36 of the Statute of the said Court, subject to reservations, or amends any such reservations, that High Contracting Party may by a simple declaration, and subject to the provisions of paragraphs 1 and 2 of this article, make the same reservations to this Convention. Such reservations shall not release the High Contracting

Party concerned from its obligations under this Convention in respect of disputes relating to facts or situations prior to the date of the declaration by which they are made. Such disputes shall, however, be submitted to the appropriate procedure under the terms of this Convention within a period of one year from the said date.

Article 36

A Party which is bound by only part of this Convention, or which has made reservations, may at any time, by a simple declaration, either extend the scope of its obligations or abandon all or part of its reservations.

Article 37

The declarations provided for in paragraph 4 of Article 35 and in Article 36 shall be addressed to the Secretary General of the Council of Europe, who shall transmit copies to each of the other High Contracting Parties.

Article 38

1. Disputes relating to the interpretation or application of this Convention, including those concerning the classification of disputes and the scope of reservations, shall be submitted to the International Court of Justice. However, an objection concerning the obligation of a High Contracting Party to submit a particular dispute to arbitration can only be submitted to the Court within a period of three months after the notification by one party to the other of its intention to resort to arbitration. Any such objection made after that period shall be decided upon by the arbitral tribunal. The decision of the Court shall be binding on the body dealing with the dispute.

2. Recourse to the International Court of Justice in accordance with the above provisions shall have the effect of suspending the conciliation or arbitration proceedings concerned until the decision of the Court is known.

Article 39

1. Each of the High Contracting Parties shall comply with the decision of the International Court of Justice or the award of the Arbitral Tribunal in any dispute to which it is a party.

2. If one of the parties to a dispute fails to carry out its obligations under a decision of the International Court of Justice or an award of the Arbitral Tribunal, the other party to the dispute may appeal to the Committee of Ministers of the Council of Europe. Should it deem necessary, the latter, acting by a

two-thirds majority of the representatives entitled to sit on the Committee, may make recommendations with a view to ensuring compliance with the said decision or award.

Article 40

1. This Convention may be denounced by a High Contracting Party only after the conclusion of a period of five years from the date of its entry into force for the Party in question. Such denunciation shall be subject to six months' notice, which shall be communicated to the Secretary General of the Council of Europe, who shall inform the other Contracting Parties.

2. Denunciation shall not release the High Contracting Party concerned from its obligations under this Convention in respect of disputes relating to facts or situations prior to the date of the notice referred to in the preceding paragraph. Such dispute shall, however, be submitted to the appropriate procedure under the terms of this Convention within a period of one year from the said date.

3. Subject to the same conditions, any High Contracting Party which ceases to be a member of the Council of Europe shall cease to be a party to this Convention within a period of one year from the said date.

Article 41

1. This Convention shall be open for signature by the members of the Council of Europe. It shall be ratified. Instruments of ratification shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

2. This Convention shall enter into force on the date of the deposit of the second instrument of ratification.

3. As regards any signatory ratifying subsequently, the Convention shall enter into force on the date of the deposit of its instrument of ratification.

4. The Secretary General of the Council of Europe shall notify all the members of the Council of Europe of the entry into force of the Convention, the names of the High Contracting Parties who have ratified it and the deposit of all instruments of ratification which may be effected subsequently.

In witness whereof the undersigned, being duly authorized thereto, have signed the present Convention.

Done at Strasbourg, this 29th day of April 1957, in English and French, both texts being equally authoritative, in a single copy which shall remain deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General shall transmit certified copies to each of the signatories.

